

בפנטזיות שלו **דני סנדרסון** חלם להיות רוקר פרוע שזורק טלוויזיות מהחלון. במציאות הוא סוגר 55 שנות קריירה של להיטים מתוחכמים שהפכו לקונצרט. עכשיו, לרגל סיבוב הופעות חדש, הוא נזכר בהופעה שבה הקהל נטש בכעס באמצע, מסביר למה אהב להאזין באוטו לתחנות רדיו ערביות, ומגלה למה נכנס לרשימה השחורה של האקדמיה ללשון

סיפורי דני

רז שכניק ★ צילום: גבריאל בהרליה

שלנו: אומרים על משהו שהיה נחמד, שיהיה בסדר, ואז נעמוד בתור כי ממילא נראה בבור. הטקסט הוא יחסית מקאברי בהתחשב באיך שה שיר נשמע. כשכתבתי את השיר הייתי בלהקת הנח"ל, בתקופה שבין מלחמת ההתשה לבין מלחמת יום כיפור. היינו יורדים לשיר לפני חיילים בקו בר לב ולא פעם מופגזים. אני מניח שכולנו היינו בגרסה קלה של הלם קרב, ואני כמוכן רחוק מלהיות קרבי. ראינו לא מעט דברים בחזית. הדרך שלנו להתמודד איתם הייתה תיוק עמוק ולהמשיך הלאה. עם השנים השיר הפך למאחד ולמנחם, עוד דרך להתמודד.

זאת שמעל לכל המצופה / הגשש החיוור | 1974
מילים ולחן: סנדרסון

פשנל ביקש שאכתוב שיר לגשש החיוור. כתבתי שניים והשמעתי אותם לכוורת. האחד גוליית, עם טקסט באנגלית, והשני 'זאת שמעל לכל המצופה'. הלהקה קיבלה זכות לבחור ראו שונה והחברים הלכו על 'גוליית'. הגששים עשו לזה ביצוע מקסים. לימים כתבתי להם עוד שיר שפחות ידוע, 'זה מה שיש'.

נתתי לה חיי | 1974
מילים: אולארצ'יק וסנדרסון, לחן: סנדרסון

הנחך חסון מרשות השירור הודיע לנו שנבחר רנו לאירוויזיון. לא היה אז 'אקס פקטור' וכאלה, פשוט מישו החליט. אנחנו מאוד התלהבנו וק' לטנו שזאת הזדמנות של פעם בחיים. לא כל יום מאפשרים לך לנסוע ללונדון לקנות ג'ינסים באוקספורד סטריט. הבאתי לבחירת הלהקה שני שירים, אחד היה שיר שנקרא 'לפעמים אפשר פשוט לדבר'. חשבנו, לאור זה שלא מוזמן נגמרה מלחמת יום הכיפורים, שנעמוד על הבמה מול 300 מיליון איש, ונשיר שיר על אחווה ושלוש באי-קפלה. מקסים, אבל די נאיבי.

מה גרם לכם לבחור ב'נתתי לה חיי'? פחדנו שהשיר הדרמטי יהיה חריג מדי בנוף האירוויזיוני ולעומת זאת, 'נתתי לה חיי', נשמע <<<

ולשפה העברית עם רדאר רגיש לצירופי מילים שנשמעו לי יוצאי דופן. נגיד, היו אומרים פעם "להרוג טורקי ולנוח", אני חשבתי לעצמי, אם אני הייתי הורג טורקי, לא הייתי ישן חודשיים. באותה מידה לא הבנתי את העניין של להגיד "פה קבור הכלב". אתה בעצם הורג וקובר כלב רק כדי לציין שנאמרה פה אמירה מהותית? לא יפה, אך בהחלט שווה שיר. לימים משפטים כמו "מה הראויין שלך" או דברים כאלה, קפצו לי מתוך השפה באותה מידה.

המגפיים של ברוך | 1973
מילים: אלון אולארצ'יק, סנדרסון, מנחם זילברמן. לחן: סנדרסון

עוד לפני כוורת, אלון ואני כתבנו רצף של טקסטים קצרים, סוג של חמשירים, חלקם הופיעו בתסכית מוזיקלי שנקרא 'הסיפור המחרתי על הילד מברזיל'. אחד החמשירים כלל את הבית הראשון והפזמון של 'המגפיים של ברוך' והחלטתי להלחין את זה. לאחר מכן הצטרף אלינו מנחם זילברמן, בכישרונו הרב, ויחד איתו סיימנו את השיר.

למה דווקא **מגפיים** ומכנסיים תמיד קונים קו מפלטה? מי החליט?

זה שוב שיר אהבה, תואם גיל, והפעם סיי פור על בחור שמאוהב במגפיו והן נוטשות אותו למען מישו אחר. תראה, המילים נכתבו באישון לילה, בחדר אפוף עשן, מאוד מסוים, בבית הוריו של אולארצ'יק, תמרה ואדוארד. דרך אגב, לזכותם ייאמר שהם הניחו לנו ולא פתחו את הדלת. אדוארד היה מוזיקאי מוכשר עם הומור נפלא. בהפסקות, סביב השולחן במ' טבת, כששאתו תמרה הייתה מכינה סנדוויצ'ים ומספרת לנו משהו שפעם קרה להם, הוא היה מוסיף, "זה היה מוזמן וזה גם לא נכון".

נחמד | 1973
מילים ולחן: סנדרסון

שיר שהוא סוג של קיטור על ה'יהיה בסדר' שלנו כישראלים, הדרך שלנו המופלאה לרחף מעל פשלות קטנות ולעיתים גדולות. אנחנו חיים בהרחקה, בלית ברירה, ולמעשה זה הנשק

שיר המכולת | 1973
מילים ולחן: דני סנדרסון

שיר די סוריאליסטי. הבית והפזמון מאוד שונים. הוא מתחיל בקיתונות של פאתוס. סוג של וריאציה על שירי רומנטיקה שבהם מישו נזכר בערגה בבחורה שפגש על חוף ים לעת ערב, כשהירח הכסוף משחק בשערה, רק שהיא בעצם קונה סולת במכולת. נגיעה קצת פחות רומנטית, הייתי אומר. ואז מגיעים לפזמון, שבו, ללא כל סיבה נראית לעין, יצאתי להפלגה של מלל חסר מעצורים שקורצת במקצת לג'יימס ג'ויס וזרם התודעה שלו. בשונה מהבית, הפזמון מבחינה מוזיקלית, מושפע מהתרנגולים ומסשה ארגוב האגרי, בסגנון 'הכל זהב'. היום בחיים לא הייתי מסוגל לכתוב שיר כזה.

כי יש בו בוסר נעורים שלא ניתן לשחזר, כמו הנשיקה הראשונה.

ילד מזדקן | 1973
מילים: אלון אולארצ'יק. לחן: סנדרסון

גלגולו של שיר. במקור כתבתי את השיר ב'1970, כחייל, ל'פינת פוגי' שהופיעה בתוכניתו של דורי בן זאב בגלי צה"ל, 'ממנו אלייך'. מאיר פניגשטיין השתתף בכתיבת הטקסט. בדמותו של פוגי הוא היה מספר על עלילות הזויות שפקדו אותו ובמקרה הזה, גם שר שיר לא פחות הזוי, "פוגי מתחשמל, פוגי מקבל, כל מיני אלקטרוואטים בגופו". שיר אידיוטי בר-מות מאוד מרשימות. כמו שאומרים, מאשפזים על פחות. אבל המנגינה הייתה לא רעה בכלל. לימים, שנתיים אחרי, כשהיינו בתוך כוורת, בחזרות, אולארצ'יק אמר לי שלדעתו אנחנו עושים עוול למנגינה ושאל אם לא אכפת לי שהוא ינסה לכתוב טקסט יותר משמעותי. הוא חזר עם טקסט מופלא.

פה קבור הכלב | 1973
מילים ולחן: סנדרסון

כאחד שמגיל עשר עד 18 בילה בניו-יורק עם המשפחה, אבי עבד באל על, חזרתי לארץ

שירות עצמי | 1973
מילים ולחן: דני סנדרסון

אלה היו הימים שלנו כלהקת כוורת עוד לפני שפשנל (אברהם דשא ז"ל, האמרגן המיתולוגי) הצטרף אלינו. עשינו אז הופעה בתיכון 'בליך' ברמת-גן ושרנו קאברים בעיקר של הביטלס, The Who, הנדריקס. עם הכסף שהרווחנו הקלטנו את 'שירות עצמי' ואת 'לא ידענו מה לעשות', שני השירים הראשונים של כוורת שיצאו לרדיו. הם יצאו כסינגלים באותו תקליט. שני השירים לא זכו להצלחה באופן די שווה. אז ככישלון, זה היה כישלון מאוד מוצלח. 'שירות עצמי' נכתב על אדם שלקראת סוף ימיו מסכם את כל חייו, מלידתו ועד הרגע האחרון. היום זה די מפתיע אותי לחשוב שבגיל כה צעיר, כולה 22, כתבתי על זקנה ומוות.

היה טריגר להתעסקות בגורל ובמוות? מותו של אח של אמי, לני, כשהייתי צעיר, מאוד טילטל אותי. הוא היה בן 36 בלבד, אהבתי אותו מאוד ולמעשה בזכותו למדתי גי' טרה. עם פטירתו הבנתי את הארעיות שלנו, איך חייך יכולים לקבל תפנית. זה העסיק אותי לא מעט במשך חיי, עד היום בעצם.

לא ידענו מה לעשות | 1973
מילים: סנדרסון. לחן: סנדרסון ואפרים שמיר

בשיר יש את התמצית של סיפור המחזה. פוגי מבקש מכולם לחכות בארון, כי הוא נוסע ליפן, ובאיזושהו שלב אנשים בארון אומרים, "מה אנחנו טמבלים? רק בגלל שמישהו אמר לנו לחכות בארון, חייבים להישאר?" כשפוגי תופס אותם, השיר הוא הסבר מאוד מתפתל, לשאלה למה הם יצאו. זאת הייתה דרכי התמימה להיות אנטי-ממסדי, תחת הכותרת של "אם אמרו לנו משהו, זה לא אומר שזה נכון". קיבלת פקודה? תשאל מה מסתתר מאחוריה. הטקסט הושפע מפרנץ קפקא, שהיה גיבור הנעורים שלי. הרבה חושבים שהכוונה של השיר הייתה לעודד אנשים לצאת מהארון, לא זאת הייתה הכוונה אך אם כך מפרשים את זה, גם זה מבורך.

”בתקופה שבין
מלחמת ההתשה לבין
מלחמת יום כיפור
היינו יורדים לשיר
לפני חיילים בקו בר
לב, ולא פעם מופגזים.
אני מניח שכולנו
היינו בגרסה קלה
של הלם קרב, ואני
כמובן רחוק מלהיות
קרבי. ראינו לא מעט
דברים בחזית. הדרך
שלנו להתמודד איתם
הייתה תיוק עמוק
ולמשך הלאה”

”באחת מההופעות,
בבית הגדודים
באביחיל, מישהו ניגש
לבמה ובסוף השיר אמר
לגידי, 'אפשר להוריד
קצת ווליום?' אז גידי
אמר לתוך המיקרופון,
'זהו ערב של רוקנ'רול'
ומי שלא טוב לו, שילך'.
אז באמת הלכו”

<<<

לנו הרבה יותר קליט. מכיוון שהיה לנו בכל זאת חשוב לשרבב מסר של פיוס, בבית האחרון אלון ואני הוספנו את הטקסט, "אחד אומר שנגמ' רים לו השמיים כשיש מספיק אוויר למדינה או שתיים". כך, איהבהבנה בין הבחור לבחורה בשר, הפכה, בטרנספורמציה רחבה יותר, ליחסים בין מדינה למדינה.

איך היה באירוויוויון?

כשהגענו לברייטון, חשבנו שיש לנו סיכוי למקום ראשון, עד שראינו בחורה הראשונה את להקת אבבא והבנו מהר מאוד מי הולך לזכות, או במקרה שלנו - מי בטוח לא הולך לזכות. יוני רבטור לא התבאס שלא היה יכול להיות על הבמה, בגלל התקנון למקסימום שישה? ממש לא. הוא ניצח עלינו במיומנות רבה, ואפ' שר לומר שהוא היחיד שניצח בתחרות הזאת.

מדינה קטנה | 1975

מילים: סנדרסון, לחן: יוני רבטור וסנדרסון

היה לנו מערכון שנקרא 'המלך סילבסטר' שבו גידי גילם מלך של מדינה כל כך קטנה, שהיא מופיעה על המפה בגודל טבעי. ספרד פעם ניסו לכבוש אותם, אבל הם לא היו בבית. בהופעה, השיר בא אחרי המערכון ועסק באותו נושא. עם השנים, אנשים ייחסו את המילים למחזותינו, זה טבעי, כי יש בטקסט לא מעט הקבלות. בעיני זה מרתק כששיר לובש צורה אחרת ממה שדמייננו. למה להתבלט זה לא יפה? כי אפשר להיהרג ככה.

גוליית | 1975

מילים: אולארצ'יק וסנדרסון, לחן: סנדרסון

כתבתי אותו באנגלית, וקראו לו It Don't Matter What You Do. את הטקסט כתבתי עם חבר, בסגנון מאוד קיטשי, סטייל שנות ה-30. הבחור המאוהב שר לבחורה: "לא אכפת לי מה תעשי, תעופי בכדור פורח או אפילו עד לירח, העיקר שתאהבי אותי". כשהתיישבתי עם אלון, החלטנו לשנות כיוון ולספר מחדש סיפור תנ"כי. במשך שבועיים נפגשנו על הטקסט הזה ואני זוכר שתהליך הכתיבה היה פשוט תענוג. לרוב אתה די מתפתל בטקסטים ופה היו לא מעט בתים, שלא כולם נכנסו בסוף. השיר די כתב את עצמו, כי סיפור המסגרת היה קיים. מכאן היה צריך רק לשקר מספיק כדי להפוך אותו ליותר עסיסי.

היא כל כך יפה | 1976

מילים: סנדרסון, לחן: יצחק קלפטר

יצחק השמיע לנו את המנגינה של 'היא כל כך יפה' וכולנו התאהבנו בה. לקחתי על עצמי לכ' טוב טקסט שהתבסס על שכנה שגרה מולי, בת' קופה שגרתי ברמת-השרון. גם גידי וגם אפרים רצו לשיר אותו ושניהם הביאו ביצועים שובי לב. אך כדרכנו הקשה והאכזרית במצבים כאלה, כינו סנו את מועצת השבט ובהפרש של ארבעה קולות לעומת שלושה, אפרים יצא עם הלפיד הנוער. הישרדות שנות ה-70.

תשע בכיכר / גזוז | 1978

מילים: סנדרסון

להקת גזוז הוקמה כאנסטיזה לכוורת, בנוסף לזמרת אדירה, מזי כהן, הוספנו גם כלי נשיפה. כוורת הייתה יותר רוקיסטית וגזוז פופיסטית ופחות קשוחה מוזיקלית. 'תשע בכיכר' הזכיר לי את הילדות שלא הייתה לי, את גיל הטיפש' עשרה שאותו העברתי בניוירוק האפורה וחס' רת הכיכרות בדרך כלל. הרעיון של השיר היה לשחזר כיכר, כמו בסינמה פרדיסו. דמיינתי את הבנים יושבים ומקשקשים על הברזלים ואת הבנות עוברות ומצחקקות. את כל הדברים שממש לא חוויתי, הרישיון הפואטי שלי נוצל פה עד תום.

היא לא תדע | 1979

מילים ולחן: סנדרסון

לכל אחד כנער, יש את האישה המושלמת שבה הוא מאוהב. כזאת הייתה בשבילי ג'ולי כריס' טי. ראיתי אותה בתפקיד לארה בסרט 'דוקטור ז'יוואגו', וממש נמסתי בכיסא. השיר מוקדש לכל הנערם שחולמים על האישה הבלתי מושגת.

ציפי פרימו | 1979

מילים ולחן: סנדרסון

ציפי הייתה המזכירה הראשית באולפני טריי-טון. דוד פרימו היה שחקן כדורגל מוכשר בה' פועל ת"א ובנבחרת ישראל היחידה שהגיעה למונדיאל, במקסיקו 1970. שני שמות שאהבתי מסיבות שונות ומוזגו לדמות אחת. בלא מעט שירים אהבתי לספר סיפור, עם התחלה, אמצע וסוף. 'ציפי פרימו' היא טרגדיה בשלושה חלקים.

היא התיישבה ליד

בסנתר | 1979

מילים ולחן: סנדרסון

בילדותי הערצתי בענק את שדרן הכדורגל נח' מיה בן אברהם, הייתי עושה חיקוי שלו באוטובוס לכל התלמידים, בדרך לבית הספר היסודי. "סט' למך עם הכדור, מעביר לגלזר, מחפש את טיש בועט לרחבה". נחמיה ניהן בזריזות לשון כבירה. במקום לא פחות מכובד מיקמתי את הזמר-שחקן דני קיי, שאף הוא ידע לירות מילים בצרורות. 'היא התיישבה ליד פסנתר' הוא הומאז' לשניהם.

למה היא מתקנת את הטעויות

באמצע הנגינה? לא התכוונה

מספיק למופע?

אנשים שמנגנים לא מספיק טוב באמת טועים וחוזרים אחר' רה לתקן, די סיוט. זה מזכיר לי שפעם היה לי שכן, פסנתרן, חצי גאון. הבעיה הייתה ששמעתי את החצי השני.

רוני | 1979

מילים ולחן: סנדרסון

עם השנים, נרגעה קצת הציניות והתחלתי בכ' תיבה שלי להבשיל רומנטיות. במקור, הפזמון היה 'נעמי אל תלכי'. פשוט אהבתי איך השם מבחי' נה פונטית מתלבש על המנגינה. בלי שום קשר, נעמי הייתה אז אשתי הטרייה. אז כדי למנוע בלבולי מוח ושאלות טורדניות על בעיות בחיי הנישואים ה"מתפוררים שלי", שיניתי את הפזמון ל"רוני אל תלכי". אני יודע, זה נשמע כאילו אני טיפוס רדוף, אבל כזה אני.

תה עושה סחרחורת | 1979

מילים ולחן: סנדרסון

נולד מהאהבה שלי לשירי מחזמר ולדחייה שלי מחיידקים, שילוב מרתק. אתה באמת היפוכונדר? אני היפוכונדר-לייט. קראתי פעם כתבה על שפעת ונרבקתי ממנה. לצורכי במה ותדמית, הקצנתי את הנושא.

ערב אבוד | 1980

מילים ולחן: סנדרסון

דודה הייתה להקת רוק מוזקת שפחות הצ' ליחה מסחרית. נהגתי לומר עליה, שהקהל קיבל אותנו בתשואה. הרעיון אז היה לא לרפוק חשבון, השירים היו ארוכים והסולואים מורכבים. אנחנו נהנינו עד הגג, הקהל פחות. מאוד גאה בלהקה הזו. 'ערב אבוד' היה מהשירים שניגנו בווליום שיא. באחת ההופעות, בבית הגרודים באבי'

חיל, מישהו ניגש לבמה ובסוף השיר אמר לגידי, "אפשר להוריד קצת ווליום?" אז גידי אמר לתוך המיקרופון, "זהו ערב של רוקנ'רול ומי שלא טוב לו, שילך". אז באמת הלכו.

לידיה הלוהטת | 1980

מילים ולחן: סנדרסון

לנעמי אשתי הייתה חברה שקראו לה ליריה, אישה מקסימה, ובכל פעם שהן היו יוצאות לש' תות קפה, כשחזרה נעמי הייתה אומרת, "אני לא יכולה, היא נוהגת כל כך לאט, אני נטרפת. היא מאיטה בירוק ומאותתת עם הווישרים", אז חש' בתי שיהיה מעניין וחביב להפוך את היוצרות, לכתוב על אחת שקורעת את הכביש. לא בטוח שליריה יודעת שהיא ההשראה, אבל סביר להניח שעכשיו כן.

אלך כנאים | 1980

מילים: סנדרסון וגידי גוב, לחן: סנדרסון

עשינו חזרה גנרלית של דודה מול חברי קיבוץ נצר סירני. כשהגענו לסוף המופע ורצינו לה' זור לבמה, גילינו שאין לנו הדרן. טיפה מביך, אז בלית ברירה ניגנו שוב את השיר הראשון. הלכתי הביתה ואמרתי שחייבים נאמבר אנרגטי שיסיים את המופע בהיי. כך נולד השיר 'אלף כנאים'. פרט די משעשע: כתבתי את כל הבתים למעט בית אחד. חשבתי על אלף ספרים, אבל לא היה לי את ההמשך. בחזרה גידי אילתר, "מספריים מתקרב לראש, ת'אווניים הוא רוצה לחתוך", שלפי כל הדעות רחוק מלהיות חרוז וגם מה פתאום מספריים זה "הוא"? אבל מצא חן בעיניי המ' שפט וכך גידי הפך לשותף מלא לכתיבת המילים.

גלשן | 1982

מילים ולחן: סנדרסון

לשם כתיבת השירים של האלבום 'בגודל טבעי' שכרתי לחודש חדר במלון 'השרון' בהר' צליה. בעודי משקיף מהחדר על חוף הים, שיא הפעילות הספור' רטיבית מבחינתי, ראיתי חבר'ה גולשים ורצים למים, וחוזרים, ושוב רצים. מעבר לעייפות האדירה שהשתלטה עליי, רק מלצפות באירוע, חשבתי שבכל זאת מגיע להם איזשהו שיר המנן ברוח שירי ה-SURF של שנות ה-60 שהביאו הרכבים שונים, הביץ' בויז ודומיהם. הארבינון טוען שהאקדמיה לעברית אימצה את המילה 'גלשן' בזכות השיר הזה. לא ידעתי. כבוד גדול, בהתחשב בזה שבש' נות ה-80 קיבלתי מכתבים זועמים מהם על זה ששרתי "לטלפן" בלי דגש או שהעזתי להשתמש במילים כגון "פיקששתי". הייתי בראש הרשימה של פורעי הלשון העברית.

מה הדאוין | 1984

מילים ולחן: סנדרסון

השיר מושפע מזמר נפוליטני בשם רנאטו קרר' זונה, ובארץ מכירים אותו בזכות השיר 'מה הוא עושה לה'. כמו כן, נמוגת לערבוב אהבתי למוזי' קה ערבית, שהחלה עוד בימי זווו מוסא וה'תמנון האיתר' בתחילת שנות ה-70. באותו מעמד נרק' מה גם חברות מוזיקלית ביני לבין אברהם סלמן, נגן הקאנון המיתולוגי. לאורך השנים הוא ניגן בכמה וכמה שירים שלי וכיכב ב'מה הדאוין'. עשית פה שני דברים די חדשים: הכנסת מילים מהרחוב, מהסלנג, לשיר ומוזגת את המוזיקה המזרחית עם הפופ הישראלי.

כשהייתי נוסע באוטו, אהבתי להתעכב על תחנות הרדיו הערביות. פריד אליאטרש שר משפט והתזמורת עונה לו, ובאותו אופן בי בי

קינג שר משהו ועונה לעצמו עם הגיטרה. חשבתי פשוט שאפשר לשיר כמו שמדברים ומכאן הסיבה שכיכבתי באותם מכתבים של האקדמיה ללשון.

אצל הדודה והדוד | 1984

מילים ולחן: סנדרסון

הסיפור מומצא לחלוטין, לא משהו שקרה לי. נכתב מתוך האלטר-אגו שלי, הדמות הנוספת שדוגרת בתוכי. פעם הייתי במלון ופינזותי שאני חבר בלהקת רוק כבר ולפני שאני עושה צ'ק אאוט, אני זורק את הטלוויזיה מהחלון. אבל איכשהו תמיד מצאתי את עצמי למטה בקבלה, מדרון שאכלתי קצת מהבוטנים שהיו במיני-בר ושואל אם יש תוספת תשלום. אהבתי את האלי-טריציה של הדודה והדוד. התחלתי עם המשפט הזה ואז, כדי להמשיך, כמו כל עיתונאי טוב, חי' פשת את חמשת הממים: מה קרה, למי קרה, מתי, באיזה מקום ומדוע. התשובות לא איחרו לבוא.

איך הגיע ירון לונדון לקליפ?

מגיע לו צל"ש כי פנינו לכמה לפניו שממש ויתרו על התענוג. ירון ממש זרם עד הסוף, כולל הרעיון שהוא יוצא מהמים וקורא ספר. הקליפ זכה לכימוי מבריק של מוטי קירשנבאום ז"ל. אהבת את החידוש של נועה קירל ואגם בוחבוט לפרסומת? ביצוע מעולה. עשה טוב לשיר.

זה הכל בשבילך / עם מזי כהן | 1990

מילים ולחן: סנדרסון

השיר הוקלט באולפן שבנתי במרתף בשוק הכרמל בעזרתו של יואב גרא. בהיותי מין שי' פוצניק חובב, הוספתי חשמל, אינסטלציה, קירות אקוסטיים ועוד. הזמנתי את מזי לשיר את הפז' מון, והיא הביאה ביצוע מפעים. חברת התקליטים התלהבה פחות. הציעו שאוותר על השיר. בזכות הנגנים וביקור אקראי של חברי יהודה עדר, ששמעו והתרגש, השיר בכל זאת נכנס לאלבום.

הלא נודע | 1997

מילים ולחן: סנדרסון

שיר שנכתב תוך כדי הליכת לילה, אירוע חריג בפני עצמו בשבילי. בעודי צועד זימומתי לעצמי "הולכים אל הנודע". זה נתקע לי בראש והמש' כתי לכתוב את השיר שמנוגן בקצב הליכה. מה שמראה שאני צריך יותר לצאת מהבית.

אתה לבד | 2009

מילים ולחן: סנדרסון

שיר שעוסק בייאוש ובתקווה. באר שנשאבו ממנה לא מעט שירים. סוג של שיר דרך. המש' פט 'אתה לא לבד, אחרים לבד איתך' לקוח מרגע בחיים שבו עורדתי חבר שחווה אובדן.

לא יפריד דבר | 2009

מילים ולחן: סנדרסון

שיר שלקח לי 40 שנה לכתוב. ב-1970 הלחנתי את הבית הפותח ונתקעתי. בגזוז השיר התלבש כמו כפפה על מזי כהן, כבר היה לו פזמון, אך לא הצלחתי להתאים לו טקסט. חלפו השנים, היו פה ושם ניסיונות כושלים לצקת תוכן, אבל לא הצלחתי להבין על מה השיר. אחרי פטירתה של נעמי, עברה בי המחשבה שאולי לאור זה שהשיר ליווה אותנו כל כך הרבה שנים, הוא בעצם מסכם את חיינו יחד. הטקסט נכתב ביום אחד.

מכאן הדרך | 2017

מילים ולחן: סנדרסון

שיר ברכת דרך שהקדשתי לנכדים שלי.

✉ razz@yedioth.co.il